

POSTANOWIENIE

Dnia 2 kwietnia 2008 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Zbigniew Kwaśniewski

w sprawie z powództwa Spółdzielni Mieszkaniowej „D.(...)” w P.
przeciwko A. Ś. – „M.(...)” w P.

o zapłatę,

oraz z powództwa wzajemnego A. Ś. – M.(...) w P.
przeciwko Spółdzielni Mieszkaniowej „D.(...)” w P.

o zapłatę,

na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 2 kwietnia 2008 r.,

na skutek skargi kasacyjnej pozwanego – powoda wzajemnego

od wyroku Sądu Apelacyjnego z dnia 14 sierpnia 2007 r., sygn. akt I ACa (...),

odrzuca skargę kasacyjną i oddala wniosek powódki o zasądzenie kosztów postępowania kasacyjnego.

Uzasadnienie

Zaskarżony skargą kasacyjną wyrok wydany został w dniu 14 sierpnia 2007 r., a zatem wniesiona od niego skarga kasacyjna spełniać powinna wszelkie wymogi formalne, wynikające z treści przepisów art. 398⁴ § 1 i § 2 k.p.c.

W paragrafie pierwszym art. 398⁴ k.p.c. ustawodawca skatalogował odrębnie w czterech punktach konstrukcyjne elementy każdej skargi kasacyjnej, a więc cechy istotne (kreatywne) tego tylko szczególnego środka odwoławczego, podkreślając zarazem w ten sposób rangę tychże elementów. Natomiast w zdaniu pierwszym § 2 art. 398⁴ k.p.c. wskazano na pozostałe wymagania tej skargi, które stawiane są każdemu

pismu procesowemu (art. 126 k.p.c. – 128 k.p.c.) z rygiorem przewidzianym w art. 130 k.p.c.

Już wcześniej przyjęto w orzecznictwie, że brak któregokolwiek z kreatywnych elementów dawnej kasacji, a określonych w którymkolwiek z punktów nieobowiązującego już art. 393³ § 1 k.p.c. nie podlega naprawieniu w trybie art. 130 § 1 k.p.c., a kasacja dotknięta takim nieusuwalnym brakiem podlegała odrzuceniu *a limine* (postanowienie SN z dnia 9 listopada 2000 r., II CKN 1385/00, OSNC 2001, z 3, poz. 51; postanowienie SN z dnia 12 grudnia 2000 r. V CKN 1780/00, OSNC 2001, z. 3, poz. 52).

Obowiązek przedstawienia przez skarżącego m.in. uzasadnienia wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania, a wynikający z art. 398⁴ § 1 pkt 3 k.p.c., wiąże się z instytucją tzw. „przedsądu”, polegającego m. in. na możliwości Sądu Najwyższego odmowy przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania (art. 398⁹ § 2 k.p.c.). Ten możliwy sposób zakończenia postępowania kasacyjnego, a kolidujący niewątpliwie z intencją strony wnoszącej skargę kasacyjną dowodzi zrównania rangą obowiązku przytoczenia podstaw kasacyjnych i ich uzasadnienia (art. 398⁴ § 1 pkt 2 k.p.c.) z obowiązkiem odrębnego przedstawienia oraz uzasadnienia wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania (art. 398⁴ § 1 pkt 3 k.p.c.). Odrębne wyartykułowanie przez ustawodawcę obu kategorii obowiązków dowodzi tego, że nie są one tożsame. W konsekwencji za spełnienie wymogu z art. 398⁴ § 1 pkt 3 k.p.c. nie można uznać jedynie odwołania się przez skarżącego do uzasadnienia podstaw kasacyjnych i sformułowanych w ich ramach zarzutów, z pominięciem wyraźnego, odrębnego i ścisłego przytoczenia co najmniej jednej spośród okoliczności wymienionych w art. 398⁹ § 1 k.p.c., wraz z jej stosownym uzasadnieniem przy pomocy argumentów jurydycznych (por. postanowienie SN z dnia 22 marca 2001 r., V CZ 131/00, OSNC 2001, z. 10, poz. 156; postanowienie SN z dnia 5 czerwca 2001 r., IV CZ 45/01, OSNC 2001 r., z. 10, poz. 157). W odniesieniu do skargi kasacyjnej zachowuje aktualność utrwalone orzecznictwo Sądu Najwyższego, zgodnie z którym wymagania z art. 398⁴ § 1 k.p.c. mają samodzielny byt i nie mogą być traktowane zamiennie (postanowienie SN z dnia 29 czerwca 2005 r. V CSK 5/05, niepubl.; postanowienie SN z dnia 14 lipca 2005 r. III CZ 61/05 niepubl.; postanowienie SN z dnia 21 lipca 2005 r., V CSK 18/05, niepubl.).

Spełniając formalny wymóg skargi kasacyjnej, określony w art. 398⁴ § 1 pkt 3 k.p.c., skarżący powinien zawrzeć w niej wniosek o przyjęcie skargi do rozpoznania i wniosek ten uzasadnić wskazując na występowanie w sprawie przynajmniej jednej z okoliczności stanowiących przesłanki tzw. przedsądu, określone w art. 398⁹ § 1 k.p.c. i

przedstawić odpowiednie argumenty prawne, uzasadniające występowanie ściśle określonej w ustawie przesłanki. Potrzeba przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania powinna być zatem uzasadniona przez skarżącego przy pomocy argumentów jurydycznych uzasadniających wystąpienie którejkolwiek z przesłanek precyzyjnie określonych w art. 398⁹ § 1 k.p.c. (por. postanowienie SN z dnia 21 lipca 2005 r. sygn. akt V CSK 18/05).

Tymczasem skarżący nie przedstawił istotnego zagadnienia prawnego ani jego uzasadnienia, bo za takie nie może być uznane wykazywanie (uzasadnienie skargi kasacyjnej) wadliwej wykładni przepisów prawnych przez Sąd Apelacyjny, bowiem jest to uzasadnienie jednej z podstaw kasacyjnych, a nie przesłanki określonej w art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c.

Skarżący nie uzasadnił również wystąpienia przesłanki w postaci istnienia potrzeby wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów (art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c.). Brak jakiegokolwiek wskazania na wątpliwości i rozbieżności występujące w orzecznictwie nie zastępuje twierdzenie skarżącego, że wykładnia tych przepisów, dokonana przez Sąd odwoławczy, jest nieprawidłowa.

Ponieważ skarga kasacyjna pozwanego pozbawiona jest uzasadnienia właściwie rozumianych przesłanek wniosku o przyjęcie jej do rozpoznania, przeto podlega ona odrzuceniu (por. postanowienie SN z dnia 22 września 2005 r. sygn. akt II CSK 7/05).

Uwzględniając więc odrębność obu przedmiotów regulacji w pkt 2 i 3 art. 398⁴ § 1 k.p.c. stwierdzić należy, że choć argumentacja skarżącego może się niekiedy w obu tych kwestiach nawet częściowo pokrywać, to jednak orzeczenie w przedmiocie przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania zapada tylko po uprzednim dokonaniu oceny przyczyn kwalifikowanych przez ustawodawcę, a określonych w art. 398⁹ § 1 k.p.c., gdyż tylko one i ich uzasadnienie mogą być przedmiotem tzw. „przedsądu” i decydują o jego wyniku.

Skoro więc skarga kasacyjna pozwanego pozbawiona jest adekwatnego uzasadnienia wniosku o przyjęcie jej do rozpoznania, a więc tego niezbędnego elementu konstrukcyjnego, współkreującego istotę tego środka zaskarżenia, to Sąd Najwyższy orzekł jak w sentencji postanowienia, działając na podstawie art. 398⁶ § 3 k.p.c. w zw. z art. 398⁶ § 2 k.p.c. i art. 398⁴ § 1 pkt 3 k.p.c.

Oddalenie wniosku powódki o zasądzenie kosztów postępowania kasacyjnego uzasadnione jest tym, że w odpowiedzi na skargę kasacyjną domagała się ona odmowy

przyjęcia skargi do rozpoznania ewentualnie oddalenia jej w całości, a nie żądała odrzucenia skargi kasacyjnej. Tymczasem w orzecznictwie utrwalony jest pogląd, że w wypadku odrzucenia skargi kasacyjnej nie należy się zwrot kosztów postępowania stronie, która nie podniosła zarzutu, że skarga powinna być odrzucona (por. postanowienie SN z dnia 11 stycznia 2002, III CKN 563/01, niepubl.; orzeczenie SN z dnia 15 listopada 1934 r., C.II. 1677/34, Zb.Urz. 1935, poz. 204).